

א.ס.א

3126

פרוטוקול מס'

מישיבת וועדת הכספים 3/7

ביום ג', ז' בחשוון תשי"ט - 21.10.1958 בשעה 8.50

- נ כ ח נ : חברי הוועדה:
- י. גורי - יו"ר
  - י. אפרתי
  - י. בלר
  - ס. חזני
  - א. כהן
  - נ. לוין
  - ז. סוזאייב
  - י. ספיר
  - ק. כהנא
  - ז. צור
  - י. קרגמן
  - ש. שורש

סנזמנים:  
 ד"ר ארנון - מטעם האוצר  
 מר ע. עיראון - מטעם חברת התיירות  
 מר ש. סרוקר - מנהל אגף התקציבים

סדר-היום:  
 ערבות לפיתוח תעשיית תיירות.  
 העברות מסעיה לסעיה.

- - -

היו"ר י. גורי:  
 אני פותח את הישיבה. אני מברך את ד"ר ארנון לשובו מהודו.

קיימנו כבר התחלה של דיון בשולי הישיבה הקודמת, אולם חלק מחברי הוועדה הביעו משאלה לקיים המשך בירור כדי לתת אפשרות לחברי הוועדה להציג שאלות.

י. בדר:  
 קודם כל רוצה אני לקבל אינפורמציה על תקציב החברה ועל מטרותיה, היינו אותן מטרות הקשורות ב-2,5 מיליון דולאר אלה, ואם אני אומר מטרות הריני מעוניין בציון שמות של מסש.

ז. סוזאייב:  
 אני למשל איני מעוניין לדעת על מה יוצאו הכספים הללו, בטוחני שבפני החברה יש כמה וכמה מטרות. כן מעוניין אני לשמוע למשל יותר פרטים על הוצאותיה של החברה: האם ניתנות ההלוואות בהצמדה? ואם כן - האם ההצמדה דומה להצמדה שבהלוואות לתעשייה ולחקלאות?

מר ע. עיראון:  
 ההלוואות ניתנות בהצמדה. ההצמדה היא מלאה ולתקופה של משנתיים ימים. עד לשנתיים אין הצמדה.

ז. סוזאייב:  
 אם חלק מן ההון ניתן עד לתקופה של שנתיים, היינו בלי הצמדה, על מי נופלת האחריות בעת החזרת ההלוואות? איזה חלק נשאר לא מוצמד ומי ישא בשינוי הפרש במקרה של שינוי בשער?

בפרוטסקט האנגלי הועמדה הרבית על 4% פלוס 3%. כאן, בפרוטסקט העברי על 6% פלו 1%. מה פירושו?

על מי נופלות ההוצאות הקשורות במכירת האגרות? יודעים אנו מה הן הוצאות ה"בונדס". השאלה היא: כמה למעשה יעלה הכסף שירוכז בארה"ב? מי ישא בהפסד? בכמה הוא יתבטא?

ד. חזני:  
רציתי לשאול לא לפרטי פעולת החברה, אלא לעצם הקמת החברה.

פיתוח תעשיית התיירות הוא סעיף היונק את הכנסותיו מתקציב הפיתוח. באו ואמרו: הנה, יש אפשרות לגייס כספים לאותן מסרות ולאותן פעולות של תקציב הפיתוח, במקרה זה - תעשיית התיירות. באותו ההצטרף אני יכול להקים מחר למשל חברה לעניין אחר בו עוסק תקציב הפיתוח: חברה לפיתוח תעשיית הלומים, כי אין לך סעיף בו תקציב הפיתוח אינו עוסק.

על כן אני שואל: למה זכתה דווקא חברה זו ומעוף זה של תקציב הפיתוח? ואם כן - האם אפשר יהיה מחר בעקבות הצעה זו להציע חברה נוספת או הקמת חברות נוספות שתחפשנה אפשרות של גיוס כספים מחוץ למסגרת התקציב.

ד"ר ארנון:  
קודם כל לעניין ההצמדה. לחברה יהיה הן עצמי. היות וההון העצמי של החברה נתקבלו על ידי הלוואות שהממשלה כבר נתנה לבתי מלון והן בהצמדה, הרי זה בוחן לבן את האפשרות לתת הלוואות בסכום מצומצם בלי הצמדה ובלו שזה יביא ל

שאל חבר הכנסת חזני בעניין הקו. בעצם זהו הקו היום בממשלה ובאוצר. נכון שער כה היתה הדאגה להלוואות למסרת פיתוח התיירות אך ורק על הממשלה ועל תקציב הפיתוח. אולם יש אנשים בארצות הברית המעוניים לעזור לנו דווקא בפיתוח ענף זה, וברור כי זה מאפשר לנו לצמצם בעתיד, אחרי השנה הבאה, את תקציב הפיתוח. הכסף שהממשלה כבר השקיעה בתוספת 2,5 מיליון הדולר נוכל לשחרר את תקציב הפיתוח בשנים הבאות מהדאגה להלוואות. במידה וימצאו אנשים שירצו לעשות אותו דבר למען פיתוח תעשיית ההלומים לא תהיה לנו התנגדות. פעולה זו עשינו בשתוף עם ד"ר שוויץ שלא ראה בכך התחרות בפעולתו הוא. הוא אישר את הפעולה וסמך ידו עליה.

בפרקספקט זה לא רצינו לבוא עם תנאים טובים מדי שיש בהם כדי להתחרות ב"בונדס" של מדינת ישראל. על כן אמרנו 4% פיקס ו-3% באם יהיו רווחים. לאחר שהתחילו בפעולה התברר שבתנאים אלה אין אפשר לגייס כספים. שנינו איפוא את שני הדברים באופן יסודי: 6% פיקס ו-1% באם יהיו רווחים. נכון שנשאלנו: אתם אמנם מבטיחים 6%, אולם מה יהא אם לא יהיה לחברה הממשלתית כסף? הסכמנו איפוא שהממשלה תהיה ערובה ל-6% אלה, ועל כן אנו יושבים פה ומבקשים אישורה של ועדת הכספים על כך.

בפעולה זו אנו רואים משום סיוע בשני כיוונים: קודם כל בקבלת דולארים חדשים, ושנית - בהפוך "בונדס" שאנו צריכים לשלם חזרה בעוד 50% שנים להשקעה ל-20 שנה, אותה צריך היה להחזיר במטבע מקומי.

י. ספיר:  
הפסדה: בתי מלון, מסעדות ומתנות. האם לא ישתמשו בכסף זה לעתיקות למשל?

מר ע. עיראון:  
יש לזה תקציב מיוחד.

י. ספיר:  
לאור הנסיון של שלוש השנים האחרונות יודע אני כי מצב החזרת החובות הוא בכל רע. ברוב המקרים החוב לא קטן.

מר ע. עיראון:  
יש רק 6 כאלה. כל היתר משלמים.

י. ספיר:  
מי קבע את רשימת המנאליים?

מר ע. עיראון:  
וועדת השרים לענייני כלכלה.

אני רוצה להשיב על שאלתו של ח"כ בדר. אין בידי הודעה המפורטת של כל התכניות. יודע אני כי יש בתיק בקשות המסתכמות ב-4 מיליון ל"י. בחלקן בתי מלון מסוג ב'. אבמשך עשרים השנה האחרונות לא שינו את פני בתי המלון האלה. ברובם אין רהוט חדיש, אין בתי-כסא בכל חדר, חדר האמבטיה הוא רחוק. יש כ-30 בתי מלון כאלה. אם רוצים אנו לאכלס בהם

תיירים, ותיירים מסכסכים אך בקושי רב לגור בבתי-מלון סוג ב', עלינו לעזור להם לחדש את הציוד. דבר זה מחייב השקעה של מיליון ל"י לשלושים בתי מלון. ברור שבכסף זה עוד אי אפשר יהיה לבנות אמבטיה בכל חדר וחדש, אבל נוכל לפחות לשנות את פני החדר האוכל, המטבח ועוד.

סעיף ב' אילת. יש באילת עתה כ-150 מטות. לפי האומדן שלנו נחוץ עתה כ-500-600 מטות. לענין זה יש משקיעי הון מחו"ל. באו אלי 4 אנשים: 2 אמריקנים, 1 מדרום אפריקה ו-1 מדרום אמריקה. המשקיעים האלה מוכנים להשקיע כמיליון וחצי ל"י והם מבקשים מאתנו שליש.

בתי המלון היושבים על שפת הים הגו רעיון בריא: פיתוח השירותים בים. הם רוצים ליצור חברה ומצאו אף משקיע הון צרפתי המוכן להצטרף אליהם ומבקשים הלוואה של שליש למען הקם את הענין הזה.

אלה הם בערך הסעיפים בהם אנו מעוניינים.

י. דבר:

עדיין לא קבלתי תשובה על שאלתי. אני מבקש אינפורמציה מדוייקת ומלאה, יכולה להינתן בכתב. אין אני מתנה קבלת אינפורמציה זו בדחיית ההצבעה היום.

ד"ר ארנון:

אנו מוכנים לתת את מלוא האינפורמציה: מי דרש ומי קיבל כסף. היות והמדובר בחברה שהיא 100% הון ממלתי, אני מבין, שכן הדין, שאחת לשנה תגיש החברה לוועדת הכספים דו"ח על פעולותיה.

ז. סרעאיט:

שאלתי על ההוצאות הכרוכות בהפצה. לא קבלתי תשובה. כמה יעלה לנו הכסף הזה אם נכלול את ההוצאות.

ד"ר ארנון:

דנו על שאלת הרבית. נכון שרבית זו היא גבוהה יותר מהרבית בגובה של 4%, אבל נגד זה עומד ענין מועד הפרעון, במקום 15 שנה יש כאן עשרים שנה. לא זה בלבד. שם מחייבים את ההלוואה בדולארים וכאן במטבע מקומי. גם אנשי ה"בונדס" חושבים שלא תקום כאן כל התחרות ולא נשקפת כל סכנה. ברור שלא נלך לענין זה עם מנגנון גדול. אנו חושבים שיהיה באפשרותנו לסכור את האצרות לידידים המעוניינים במיוחד בענף זה, ובהוצאות קטנות יחסית נוכל להגיע לסכום זה.

אנו מבקשים איפוא את אישורה של וועדת הכספים.

דומני כי אין מתנגדים. נצביע.

הי"ד י. גור:

ה צ ב ע ה

ההצעה אושרה ללא התנגדות.

העברות מסעיף לסעיף  
=====

ז. סרעאיט:

לפני שניגש לסעיף העומד על סדר-היום אני רוצה להציג לאנשי האוצר שאלה: פורסם בעתונות שהממשלה העניקה סך של מאה אלף ל"י לתיאטרון "הכימה". אני שואל: מאיזה סעיף בתקציב מתכוננת הממשלה לתת את הסכום הזה?

מר ש. סרעאיט:

עדיין אינני יודע את הפרטים המלאים. חושבני שהדבר יינתן מסעיף הרזרבה. אנו בודקים בשנועות אלה מחדש את המסגרות התקציביות כדי לדעת באיזו מידה הן עומדות ובאיזו מידה חלה בהן סטייה. אי אפשר עכשיו על כן להגיד בבידור. זה ענין של מספר שנועות.

היו"ר י. גורדי:

ועתה להעברות מסעיף לסעיף.

1) תקציב משרד הבטחון מס' ה/5. (קורא).  
אני שואל: איך אפשר לדבר כאן בלשון רבים "להקל העברתם של אנשי חיל-הים"  
כש המדובר ב-10 אלפים ל"י, וכולנו יודעים כי זה מספיק לקושי לשני אנשים.

מ. קלמר:

מי נותן את ההלוואות: האוצר או משרד  
הבטחון?

מר סורוקר:

לרשותו של משרד הבטחון יש תקציב המיועד  
לניידות אנשיו. המדובר כאן על הבסיס  
החדש באילת. יש אנשים שיעברו לשם בקביעות, כמו האנשים הסכניים, שיש  
להם ידיעה בענייני מסגרות וישבו במקום. לאלה יש נטייה לתקציב מגורי קבע.  
במידה והמדובר בקצין, הרי אין הוא אלא נייד, ולו אין נטייה לתת הלוואה  
למגורי קבע.

מ. קלמר:

מדוע כתוב כאן, כי הלוואה אלה תינתנה  
רק לשנה אחת?

מר ש. סורוקר:

נכון, את הנקודה הזאת צריך לברר. אתן  
על כך תשובה. גם אני לא מבין את הדבר.

היו"ר י. גורדי:

על כל פנים איני רואה סיבה לעכב את  
האישור.

העברה מס' ה/5 (תקציב הבטחון) - אושרה.

היו"ר י. גורדי:

2) תקציב משרד הבריאות מס' ה/69.

מר ש. סורוקר:

כאן הכוונה לתת מסגרת תקציבית. אנו  
נוהגים בנוקשות לגבי הוצאות ארגוניות.  
כאן הפירוט הוא ענייני. לא היה ברור מראש מה היקף הפעולה. השנה אפשר  
היה לדחות את הקמת המרכז לגזוזת, כי אינטנסיביות המחלה קטנה ויותר  
חשובה היה לפתוח את המרכז באילת. עבודת הגזוזת לא הופסקה על ידי כך.

י. ספיר:

איני יודע מה היה כלול בתוך האומדן  
הראשון של 28 אלף ל"י ואילו פרטים  
הוספו כתוצאה מזה שנוסף סכום של 21500 ל"י.

מר ש. סורוקר:

אני יכול להבטיחך שלו היינו אנו במצב של  
ידיעה על החלוקה של 28 אלף ל"י, ולמה 28  
אלף ל"י ולא 31 אלף ל"י, לא היינו מביאים היום לאישור 21500 ל"י נוספים.

י. ספיר:

כשמשרד הבריאות ניגש להקים מרכז בריאות  
באילת אין הוא יכול לבקש תקציב סתם בלי

כל פירוט.

מר ש. סורוקר:

יש בתקציב דברים שאינך יכול להזמנע מלדון  
בהם גם כאשר יש חוסר בהירות.

י. ספיר:

אנו יושבים כאן כאנשי צביר ועלינו לשקול  
לגופו של עניין. לו היו מביאים לנו בשעתו  
הצעה על 40 אלף ל"י ולא על 28 אלף ל"י יתכן וכולנו היינו מצביעים בעד  
40 אלף ל"י. אולם עתה, יתכן כתוצאה מזה, אהיה נאלץ לוותר על שירות חשוב  
סאד, והכל מפני שהוטעיתי על ידי הסכום הזה.

היו"ר י. גורדי:

אני מסתף את עצמי בשאלתך: עם אישור  
ההעברה נשלח מכתב לשר האוצר בו ייאמר,  
שהעובדה שתקציבו של מרכז בריאות נקבע בשעתו ללא כל פירוט, אינה מניחה  
דעתנו.

העברה מס' ה/69 (משרד הבריאות) - אושרה.

3) תקציב הענקות להוזלת מצרכים מס'  
ה/89 מיום 3.10.58

היו"ר י. גורדי:

מה היו עקרונות החלוקה?

י. ספיני:

שאלה זו נשאלה בזמן הדיון בתקציב, והוציאו  
מן הארכיון את הפרוטוקול. שר הבריאות  
אמר, כי זה נקבע לפי סדר ובדיקה והסכם עם כל קופות החולים. על כן אין  
להתווכח על עצם החלוקה.

היו"ר י. גורדי:

מדוע לא מופיעה ברשימה קפת חולים לאומית?

ג. לוי:

מר ש. סורוקר:  
באישור זה לא היתה כל כוונה לשנות שיקול  
תקציבי. כשהוצע להעלות את השער, גם על  
מנת להביא את קופות החולים לשיקולים יותר נכונים של רכישת רפואות,  
צריך היה להחזיר לקופות את הפרשים כדי לא להרע מצב קופות החולים.  
הוחלט לעשות הסדר על הבסיס הריאלי של היבוא. מדן מה הביאו קופות החולים  
באותה שנה. נשאלה השאלה: איך להחזיר להם את ההפרש, ונקבעה השיטה  
שהדבר יוחזר לקופות חולים לתקציביהן. יכולה קופת חולים להמשיך לייבא  
או לא, זה נתון לשיקוליה היא וביכולתה לעשות בכספה את אשר ברצונה.  
מקופת חולים לאומית לא קיבלנו דרישה, כי הם צברו יותר סטוק ב-1956/57  
מאשר ב-1957/58. לא מצאנו שיטה אחרת אלא לעשות זאת על סמך 1957/58 ולפי  
זה להחזיר את הפטור.

י. ספיני:  
קוצא שהיו גופים שכתוצאה מן העובדה שקיבלו  
דולאר בלידה התעלמו כליל מן התוצאת המקומית  
וייבאו עד כמה שאפשר יותר. היו גורמים אחרים שלא ייבאו מסיבה זו או אחרת  
וקנו את התרופות כאן, במחיר יותר גבוה. עכשיו אתה בא ואומר: נאלץ את  
כולם לקנות בארץ. יוצא מכך, שכל מי שחטא יותר בעבר - ייחצנה, ומי שהיה  
הגון וקנה תוצרת הארץ - ייפגע.

מר ש. סורוקר:  
מסקנה כזאת אינך יכול להסיק. אני מוכן  
להמציא לך את הרשימה המפורטת: מה קיבלו  
בדיוק בתוקף שינוי השער.

מ. קלמר:  
בעקבות העניין הזה אני רוצה לעורר בעיה  
אחרת: ידוע המאבק שקופת חולים נאבקת  
עליו לכיטור גרעונות. אני שואל: האם לא חייבת וועדת הכספים בהזדמנות  
זו לקיים דיון ולהחליט את שר האוצר כדי לדון על תוספת תקציב לקופת  
חולים?

היו"ר י. גורדי:  
לאו דווקא בהזדמנות זו. אין לשתי השאלות  
הללו כל קשר. אם יש לך שאלה, היא תופנה  
לשר האוצר, ואימרו, שידוע כי אמצבה של קופת חולים קשה וועדת הכספים  
מעוניינת לדעת מה בדעת הממשלה לעשות כדי לחלצה ממזוקתה.  
על כל פנים אפשר לאשר.

העברה מס' ה/89 (תקציב הענקות להוזלה) - אושרה.

4) תקציב משרד הדתות מס' ה/65 מיום  
5.8.58

היו"ר י. גורדי:

העברה מס' ה-65 (תקציב משרד הדתות) - אושרה.

5) תקציב משרד החינוך והתרבות מס' ה/66 - אושר.

(6) העברה מס' 82/ה - אשרה.

(7) תקציב משרד החנוך והתרבות מס' 86/ה.

היו"ר י. גורי:

י. ספי:  
נכון שמספר העולים קטן, אולם מספר אלה הזקוקים להנחלת הלשון לא קטן. אני רואה את הרדיפה האיומה לעתונות לוועזית בארץ. ואילו הגדלת התקציב: הכשת מורים לכתות העליונות של בתי הספר היסודי, אינה ענין לעללים. אנו לוקחים איפוא סעיף המיועד לעליה ומעבירים אותו לישוב הותיק.

א. תלמי:  
יש מחסור רב במורים בנקודת הספר. יש צורך להבשיר מורים. זה דבר חיוני שמדרגה ראשונה. אולם השאלה היא: אם לגבי האולפנים עלינו להיחפז כל כך? הרי שוב יש לנו עליה, ועלינו להפנות את תשומת לבו של משרד החינוך לכך, שאת הדבר הזה יש להחזיר.

מר ש. סורוקר:  
סעיפים שונים התלויים במסדי העליה נבנו מראש על עליה של ארבעים אלף נפש. לפני שהגיעו הידיעות האחרונות על גלי העליה החדשים פנינו למשרדי הממשלה, ובאותם סעיפים שהתכונן היה על ארבעים אלף נפש ובמחצית השנה הגיעו רק ל-9000 נפש, הודענו על הקפאת הסכומים. זה אשר לאולפנים.

ועתה לבעיית המורים. בוגרי בתי הספר העממיים בישובי עולים לא הגיעו לרמת בוגרי בתי ספר עממיים במקומות אחרים. משרד החינוך מסביר את הליקוי בהעדר כושר הוראתי ובייחוד בכתות הגבוהות.

נוסף לכך יש כאן סעיף של ספרי קריאה המיועד בעיקרו לעולים, כי שם אין להורים היכולת לקנות ספר לילדיהם.

העברה מס' 86/ה (תקציב החינוך) - אשרה.

(8) העברה מס' 84/ה (משרד החנוך והתרבות) - אשרה.

(9) העברה מס' 88/ה (תקציב משרד החקלאות) - אשרה.

(המשך רשמה מ.א.)

היו"ר י. גורי:

המכתב הבא - משרד מבקר המדינה (קורא את המכתב).

א. בהיר:

לפי החוק אנו צריכים לאשר את תקציב מבקר המדינה.

היו"ר י. גורי:

התקציב הוגש ואושר.

א. בהיר:

אני מתכוון לדו"ח על ביצוע התקציב.

היו"ר י. גורי:

הדו"ח הוגש. לאחר שהממשלה מינתה ועדת-חמישה מביין הפקידות הבכירה, ובה משתתפים: מר ארנון, מנהל האוצר, מר בדר - מנהל משרד הפיתוח, מר בן-מנחם מנהל משרד הדאר, מר שבו - מנהל משרד הפנים, ויועצו של שר האוצר מר סלומון - יש בדעתי לזמן פגישה של ועדת המשנה לעניני מבקר המדינה עם ועדה זו, ולהציג את הבעיה כפי שהיא נראית מהמצפה של ועדת הכספים.

א. בהיר:

בדרך כלל אינני בעד הגדלת סעיפי הרכב בתקציב המדינה, ומשנה כך - גם לא במשרד מבקר המדינה.

מר הירש:

על יד האוצר קיימת קרן מיוחדת למתן הלוואות לפקידים נדרשים. היות ומשרד מבקר המדינה אינו משתתף בסדר הכללי, בקשנו העברה זו. למעשה אין כאן הגדלת סכומים, אלא במקום לקבל את הסכומים מהחשב הכללי, אנו מקבלים אותם כפרט מיוחד בתקציב שלנו.

#### מכתב מבקר המדינה - אושר

#### מכתב משרד החקלאות (מס' 1-0252).

י. ספיר:

אם במשך כל השנים השתתפה עיריית חולון ב-8000 לירות, מדוע לא הופיע הסכום בתוספת השלישית של התקציב?

ש. סורוקר:

מדי שנה בשנה הולכת ומקיפה התוספת השלישית את כל הפעולות הממשלתיות על מנת לאתר ולשלוט בכל האמצעים

על כל הפעולות.

א. בהיר:

אני חושב שעלינו לאשר מכתב זה בהתלהבות רבה, כי המדובר הוא צמי ביוב, המהווים כיום בעיה רצינית.

#### מכתב משרד החקלאות - אושר

#### מכתב משרד החקלאות (מס' 11/7181)

י. ספיר:

עד כמה שידוע לי חברת פיק"א אינה קיימת יותר.

ש. שוכוקר:

במסגרת ההבטחות שנשארו מפיק"א קיימת הבטחה זו לנסיון אקלום זני תמרים. ואנו מכבדים כל ההבטחות שנתנו.

#### מכתב משרד החקלאות - אושר

#### מכתב משרד החקלאות (מס' 11)

#### מכתב משרד החקלאות - אושר

מכתב משרד המסחר והתעשייה על תקציב פיתוח תעשייה ומלאכה

ז. סוזאייב: האם בעקיפין לא נתנת על ידי השכרת מבנים לתעשיינים גם הלוואה?

ש. סורוקר: בכל מקום שגוף שאינו ממשלתי מוכן להקים את המבנים, הממשלה אינה מחערבת; נהפוך הוא, היא מוכנה לתת הלוואות לאותו גוף על מנת שיקים את המבנים.

ז. סוזאייב: בידי מי נתון הטיפול בעניין זה?

ש. סורוקר: ההשכרה נקבעת על ידי הרשות המקומית הנוגעת בדבר מתוך הנחיות של משרד המסחר והתעשייה.

ז. סוזאייב: הייתי רוצה לקבל פרטים למי הושכו המבנים, מה הם דמי השכירות, מי גובה דמי השכירות ולמי הם מועברים.

ש. סורוקר: אמציא את הפרטים בכחב.

ז. סוזאייב: האם תסכים לדחיית אשור המכתב עד לקבלת הפרטים?

ש. סורוקר: אני מציע שתאשרו את המכתב, ואני מבטיח להמציא את הפרטים

מכתב משרד המסחר והתעשייה - אושר

מכתב משרד המסחר והתעשייה - תקציב פיתוח תעשייה ומלאכה מס' ה-78.

י. ספיר: אני מבין שהחברה למלאכה אינה חברה יצרנית, אלא חברה הרוכשת חמרי גלם ומוכרת אותם לבעלי המלאכה. האם יש עוד חברות מסוג זה שבהן משתתף תקציב הפתוח בהון השקעה?

ש. סורוקר: לא. בתעשייה יש חברות לממון הייצוא, בהן משתתף תקציב הפתוח.

י. ספיר: חברה זו משרחת את בעלי המלאכה. מה הקשר שלה עם בנק הפוע

ז. סוזאייב: אני חושב שהגיע הזמן לדון על מהות החברה למלאכה.

חברה זו הוקמה כאשר חמרי הגלם נתנו בהקצבה על מנת להקל על בעלי המלאכה לקבל את חמרי הגלם. אולם כיום, עם שנוי מדיניות הממשלה לגבי היבוא והרחבת מסגרת הליבליזציה, לדעתי, אין מקום יותר לקיום החברה. ולכן כל תוספת כספים לחברה זו, שכל קיומה מוטל בספק, טעונה בדיקה רצינית. בזמנו השתתף בחברה זו ב-50 אחוז הח' צ. לבון מחברת "שיכון", ואני מבין שהיה לכך נימוק מפלגתי. האם הוא הוחלף בבנק הפועלים, ודמוע צריך בנק הפועלים להשתתף בחברה כזאת?

הוחלט להעביר את המכתב לוועדת המשנה להעברות מסעיף לסעיף

מכתב משרד המסחר והתעשייה - תקציב פיתוח תעשייה ומלאכה מס' ה/83

מכתב משרד המסחר והתעשייה - אושר

מכתב משרד המסחר והתעשייה - תקציב פיתוח המסחר והתעשייה מס' ה/80

- י. ספיר: האם אפשר לקבל פרטים על ההון החוזר של הקרן?
- א. בהיר: מה הם הבנקים באמצעותם מבוצע הדבר, ומהו שער הרבית?
- ש. סרוקר: הסכום שהצטרב בקרן הוא 16 מליון לירות, מזה חלקה של הממשלה - 11 מליון לירות. ההלוואות נתנות על ידי 19 בנקים שונים.
- י. אפרתי: אני אינני סבור שהבנקים מוסיפים סכומים משלהם.
- ש. סרוקר: אינני תמים דעים אתך. הרבית הנגבית מבעל התעשייה שהממשלה משתתפת בשני שלישים אחוז. מתוך זה מקבל האוצר 5,5 אחוז. מאחד מהסכום, הרי בשביל הבנק זה עסק טוב ככל עסק אחר.
- י. אפרתי: מתוך נסיון יודע אני, שחלקם של הבנקים בקרנות המשותפות הוא קטן ביותר.
- ז. סוזאייב: דבר זה אינו ברור די צרכו. יצרן פונה למק ומבקש אשראי. פעם נותן הבנק אשראי ב-10 אחוז "פלוס", ואינני רוצה לדבר על "הפלוס" שהוא גבוה מהשעור שנקבע בחוק הרבית, וכיכור 3 חדשים הוא נותן 8 אחוז. נשאלת השאלה, מדוע פעם נתן ב-10 אחוז ופעם שניה ב-8 אחוז? הרושם הוא שאין כאן סדר קבוע. העניין נחון ליחסים וקשרים טובים. לכן הייתי מבקש להקדיש דיון מיוחד לשאלה זו.
- ש. סרוקר: אפשר לקיים את הדיון במסגרת הדיון על סעיף זה, ואפשר לקיימו במסגרת הדיון על התקציב הבא.
- היו"ר י. גורי: מבלי לעכב אשור המכתב, נכתב לשר האוצר שאנו מבקשים לקיים בירור בעניין זה. מדבריו של מר סוזאייב מסתבר, שהבנקים אינם שומרים על חוק הרבית. דבר זה הוא חמור כשלעצמו, אך הוא חמור פי כמה אם הוא נעשה במסגרת הסכמים כאלה. אני אראה חובה לעצמי לכתב למפקח על הבנקים שהובא לידיעתנו, שהבנקים אינם שומרים על חוק הרבית, ואפילו לא במסגרת הסכמים כאלה, ואבקשו לתת ביאורים בעניין זה.
- ז. סוזאייב: במידה שאתה מסתמך על דברי, אני רוצה להבהיר את דברי. אמרתי שכל השטח האוי לבדיקה, כי לפעמים אין זה מובן מדוע אחד משלם 8 אחוז והשני משלם 10 אחוז. אבל לא קבעתי עובדה שבשטח זה פועלים הבנקים בניגוד לחוק.

מכתב משרד המסחר והתעשייה - אושר

מכתב משרד המשטרה מס' ה/76

- י. ספיר: אני מבין שדמי המפתח שחקבל המשטרה עבור הבניין שהיא מפנה יגיעו ל-185 אלף לירות, ואילו הבניין שהיא עומדת להקים יעלה 165,000. האם המשטרה מפנה יותר בניינים מאשר היא הולכת להקים?
- ש. סרוקר: אינני חושב.
- י. ספיר: יוצא אפשר שהעסק הטוב ביותר במדינה הוא דמי מפתח. שמא ניתן דעתנו על שאלה זו?

היו"ר י. גורי:  
אני חושב שאחד הגורמים להשפלת קומתנו המוסרית, הכנסת דמורליזציה והורדת המורל של האזרחים הנם דמי המפתח. נוהג חמור אחר הוא, אדם השוכר דירה ומשלם לבעל הבית סכום קטן - ולפעמים זה מקור הפרנסה היחידי של בעל הבית - ומשכיר חלק מדירתו תמורת סכום גדול פי כמה וכמה מזה שהוא משלם לבית הבית. דבר זה הוא ממש מחריד, גלו שותפים כולם. עכשו נחנו לזה לגיטימיזציה בכנסת.

י. ספיר:  
אמנם יש חוק המתיר לקחת דמי מפתח, וכל אזרח רשאי להשתמש בזכות זו. האם זה מחייב את המשטרה עצמה להגיע עד מצוי כל האפשרויות של קבלת דמי מפתח המקובלים בשוק?

ש. סרווקר:  
גם הממשלה שוכרת מישכרים ומשלמת דמי מפתח.

א. בהיר:  
האם זהו כיום הבנין ההכרחי ביותר למשטרה?

ש. סרווקר:  
המשטרה עמדה להקים מבנים בדימונה ואילת, ולמטרה זו מצויים הכספים. עכשו עלה על הפרק מבנה של המשטרה בגבול המשולש, ונוסף לכך יש צורך במבנה למטה הארצי. מצב הדיור של המשטרה בתל-אביב פוגם ביותר ביעילות עבודת המשטרה, כי היא מפוזרת על פני 4 בתים. מבחינת הריכוז, הדבר עלול לחסוך כוח אדם. לפי חשובים שעשינו עם המשטרה, לאתר בניית מבנה זה היא תעביר לפחות 15-16 איש לתפקידים אופרטיביים.

א. בהיר:  
עד כמה שאני יודע בעיירות הפיתוח אין תחנות משטרה, ולכן לא ברור לי אם צריך להשקיע את הסכום הזה דוק בהקמת מבנה בתל-אביב.

ש. סרווקר:  
אף אני הצגתי שאלות אלו לאנשי המשטרה ואני מוכן לחזור על התשובות שנתנו לי. בעיירות הפיתוח ישנם שמ"זים, שומרים השייכים למסגרת של משמר הגבול. בעיירות פיתוח שהמשטרה חושבת לזכות להקים יחידה, בשלב הראשון - עד לקביעת המקום המתאים, היא מקבלת מישכר בשכירות, וכאשר נקבע המקום הקבוע, מקימים את הבנין. המשטרה אינה מקימה תחנות בכל ישוב אלא רק במקומות מרכזיים.

ז. סוזאייב:  
איפה ייבנה הבנין הנדון?

ש. סרווקר:  
למשטרה יש מגרש ברחוב מקביל לרח' דיזנגוף, במקום שקיימת תחנה, שאותה עומדים לשלם עם הבנין החדש שיוקם.

א. בהיר:  
אני מניין שעכשו יתחילו בהקמת המבנה בסכום שנקבע, אולם עד גמר הבניה, יעלה הסכום.

ש. סרווקר:  
אני חייב להצהיר, שהמשטרה כמעט לא חרגה אף פעם מהתקציב שניתן לה לבניה. חלק ניכר מעבודת הבניה נעשה בכוחות המשטרה.

אשר לתכניות הבניה של המשטרה, אני יכול לספר על התביעות שיש למשטרה: בית כלא לנשים, שפורים נבתי כלא קיימים, בנין תחנה על גבול המשולש.

מכתב משרד המשטרה - אושר

מכתב משרד הפעד ה/72

מכתב משרד הסעד - אושר

מכתב משרד העבודה - ניתוח עבודות צבוריות ה/67

א. בהיר: אני מבקש להמציא לנו רשימה של הכבישים.

ש. סורוקר: אמציא את הרשימה בכתב.

מכתב משרד העבודה - אושר

מכתב תקציב משרד התחבורה ה/71

י. ספיר: בהזדמנות זו הייתי מבקש לדעת מה גורלה של המספנה.

ש. סורוקר: אני מוכן למסור אינפורמציה הידועה לי היום. הבעיה היסודית

הקיימת בענין המספנה היא בעיית השגת הידע הטכני, שיעמוד לרשות המקימים במשך מספר שנים. יש הצעות מחברות אירופאיות שמוכנות לתת את כל התכנון הדרוש להקמת המספנה, וגם את הפיקוח על הניצע. אבל המספנות הטובות שבהן נמנעות מלהבטיח את הידע הטכני למשך 5-6 השנים הראשונות של הפעולה. הבעיה איננה מצטמצמת בידע לתכנון והקמה אלא גם להרצה והפעלה. זאת אומרת, יש צורך בצוות בן 17-20 מומחים שיעבדו עם האנשים שלנו.

י. ספיר: אולי יאמרו לנו לשם מה בכלל נחוצה המספנה?

הינ"ר י. גורי: בסמינר שקויים בשנה שעברה שמענו הרצאה, שאלנו שאלות ושוכנענו שיש צורך במספנה.

י. ספיר: האם זוהי ההקצבה הראשונה למספנה מתקציב המדינה?

ש. סורוקר: כן.

י. ספיר: מהו הסכום שהוצא עד כה?

ש. סורוקר: לא הוצא כל סכום. במשך שנים נהלנו מ"מ עם חברות יצרניות, הולנדיות ודניות מתוך מגמה לקבל את ההדרכה הדרושה. החברות הטובות בעולם יש להם ספתחות וסודות מקצועיים שלהן והן אינן נוהגות למסור אותם לאחרים. לאחרונה מתנהל מ"מ - שאינו ניתן עדיין לפרסום - על שותפות שעלולה לכוון חברה יפנית עם חברה יצרנית הן לגבי השקעות והן לגבי הידע. ההוצאות שישנן כיום למספנה מסתכמות בכמה עשרות

אלפי לירות לצורך איסוף החמר ולימוד הבעיה. אני חושב שבמידה ונוכל להגיע להסכם מניח את הדעת בענין זה עם חברות חוץ, נתחיל בעבודה בשנת התקציב הנוכחית, או בשנת התקציב הבאה, אבל זה יהיה במסגרת 21 החדשים עליהם חל הסכום הזה.

אנו מבקשים להעביר את ה-100 אלף לירות לנמל תל-אביב במסגרת התכנית של השקעת 300 אלף לירות, על מנת לייעל את העבודה ולרכוש ציוד חדש, כדי להתאים את הנמל לטעינה ופריקה לפי החלוקה החדשה בין הנמלים.

י. ספיר: האם התחילו בהרחבת המזח בנמל חיפה?

ש. סורוקר: גם כאן היו גישושים שנמשכו שנה וחצי. אולם עתה עומדים לפני סיום מ"מ עם חברה הולנדית.

י. ספיר: מהו האומדן המשוער של הון ההשקעה הכולל במספנה?

ש. סורוקר: 20 מליון לירות.

מכתב משרד התחבורה - אושר

מכתב משרד המסחר והתעשייה ה/68

א. בהיר:  
אני מציע שנדחה אישור מכתב זה עדן לאחר שמיעת הסברים מפי שר התחבורה.

היו"ר י. גור:  
אני מקבל את הצעתך. לישיבה הבאה נזמין את שר התחבורה ונשמע ממנו הסברים.

אשר לסדרי הדיון בצווי המכס בכנסת, אנו נביא את 6 הצווים יחד. אמנם יחזיקו את הדבר יביא בעקבותיו ויכוח גורלי, ואף על פי כן איננו מתנגד לכך. קיימת בעיה של זמן. אני מבין ש-3 נציגי סיעות האופוזיציה יטלו שעה אחת ותשובתי תמשך מחצית השעה.

הישיבה נעולה.

-----